ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା
ଭାରତ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ
ଓଡିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କ୍ର.ନଂ. *212* **ସପ୍ତାହକ୍ର.ସଂ. - 09** **ତାରିଖ- 27.02.2018**

(ସୌଜନ୍ୟ – ଓୟୁଏଟିସ୍ଥିତ କୃଷିପାଣିପାଗ ଉପବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

କୃଷି ଉପଦେଶ

- ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନର ତାପମାତ୍ରା ବଢିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଧାନର ମୁଖ୍ୟ କିଆରୀରେ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଦେବ । ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ମିଲି ପ୍ରୋଫେନୋଫସ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଦିନ ଓ ରାତିର ତାପମାତ୍ରାରେ ତାରତମ୍ୟ ଅଧିକ ରହିଲେ ଧାନ ଫସଲରେ ମହିଷା ରୋଗ ଲାଗିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ମହିଷା ରୋଗ ଲାଗିଥିଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୦.୬ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲାଜୋଲ୍ କିମ୍ବା ୧ ମିଲି ଏଡିଫେନୋଫସ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଧାନ ରୋଇବାର ୩ ସପ୍ତାହ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୬ କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ସାର ପ୍ରୟୋଗ ପୂର୍ବରୁ ଜମିରେ ଚୁପୁଚୁପିଆ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ । ଧାନ ଚାଷରେ ଜୈବ ସାର ହିସାବରେ ନୀଳହରିତ ଶୈବାଳ (ବି.ଜି.ଏ) ଓ ଆଜୋଲା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

କ. କ୍ଷେତ ଫସଲ

ଡାଲୁଅ ଧାନ

ମୁଖ୍ୟ କିଆରୀର ଯତ୍ନ

- ଧାନ ରୋଇବାର ୩ ସପ୍ତାହ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୬ କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ସାର ପ୍ରୟୋଗ ପୂର୍ବରୁ ଜମିରେ ଚୁପୁଚୁପିଆ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ । ଧାନ ଚାଷରେ ଜୈବ ସାର ହିସାବରେ ନୀଳହରିତ ଶୈବାଳ (ବି.ଜି.ଏ) ଓ ଆଜୋଲା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଫସଲ ସଂରକ୍ଷଣ

- ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନର ତାପମାତ୍ରା ବଢିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ମୁଖ୍ୟ କିଆରୀରେ କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ପୋକର ପ୍ରଜାପତି ଅଣ୍ଡା ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ତେଣୁ ପ୍ରଜାପତି ଧରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 4 ଗୋଟି ଫେରୋମାନ ଯନ୍ତା ବସାନ୍ତୁ ।
- ଦିନ ଓ ରାତିର ତାପମାତ୍ରାରେ ତାରତମ୍ୟ ଅଧିକ ରହିବା ଯୋଗୁଁ ମୁଖ୍ୟ କୀଆରୀରେ ମହିଷା ରୋଗ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 0.6 ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲାଜୋଲ୍ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ ଉପଦୃତ ଅଞ୍ଚଳରେ 1 ମିଟର ଓସାର ପଟିରେ ଧାନ ରଅନ୍ତୁ । ଦୁଇପଟି ମଝିରେ 30 ସେମି ବ୍ୟବଧାନ ରଖନ୍ତୁ ।

ଖରାଟିଆ ମକା

- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାପମାତ୍ରା ଖରାଟିଆ ମକା ଚାଷ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ |

ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି

- ➢ ମଞ୍ଜି ଲଗାଇବାର 15 ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଏକର ପ୍ରତି 4 ରୁ 5 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଚୁନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଉଇ ପ୍ରବଣ ଅଚଳରେ ଏକର ପ୍ରତି 10 କିଗ୍ରା ଶତକଡା 1 ଭାଗ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ଗୁଣ୍ଡ ଶେଷଓଡ ଚାଷ ବେଳେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଶେଷ ଓଡ ଚାଷ ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି 2 ଟନ୍ ସଢା ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନ

- ➢ ପ୍ରତି କିଗ୍ରା ବିହନରେ 1.5 ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ କର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ କିମ୍ବା 3 ଗ୍ରାମ୍ ଥିରାମ୍ ମିଶାଇ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ଧାଡିକୁ ଧାଡି 45 ସେମି ଓ ମଞ୍ଜିକୁ ମଞ୍ଜି 25 ସେମି ଓ 5 ସେମି ଗଭୀରରେ ମଞ୍ଜି ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ➢ ମକା କିସମ

କିସମ	ଅବଧି, ଦିନ	ଏକର ପ୍ରତି ଅମଳ (କୁଇଣ୍ଟାଲ)	ରଙ୍ଗ
କମ୍ପୋଜିଟ୍			

ଧବଳ	100-110	24	ଧଳା
ନଭଜୋତ୍			ହଳଦିଆ
ସଙ୍କର ଜାତୀୟ			
ଡେକାନ୍	100-110	16	ହଳଦିଆ
ଗଙ୍ଗା	100-110	24	ହଳଦିଆ
ଡେକାନ୍ 105	100-110	24	ହଳଦିଆ
କାର୍ଗିଲ୍ 900 ଏମ୍	125	28	ହଳଦିଆ
କାର୍ଗିଲ୍ 633	120	26	ହଳଦିଆ
ପିଆରଓ 345	100-110	24	ହଳଦିଆ
ବିସ୍କୋ 2418	90-110	22	ହଳଦିଆ

- ଏକର ପ୍ରତି 6 କିଗ୍ରା ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ସାର ପ୍ରୟୋଗ

- ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ଏକର ପ୍ରତି 16 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 16 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ ଓ 16 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର କିଛି ଖତ ସହିତ ମିଶାଇ ଧାଡିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବାଡିଧରି ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ମଞ୍ଜି ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ଲଗାଇବାର 2 ଦିନ ଭିତରେ ଏକର ପ୍ରତି 400 ଗ୍ରାମ୍ ଏଟ୍ରାଜିନ୍ କିମ୍ବା ସିମାଜିନ୍ କିମ୍ବା 600 ମିଲି ଆଲାକ୍ଲୋର 200 ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ଏହା ଦ୍ଵାରା ଗାଲର ଦମନ ହୋଇଥାଏ ।

ଖରାଟିଆ ମୁଗ ଓ ବିରି

- ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଫେବୃଆରୀ ତୃତୀୟ ସପ୍ତାହ ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା ଖରାଟିଆ ମୁଗ ଓ ବିରି ବୁଣାବୁଣି କାମ ଶେଷ କରନ୍ତୁ।

ଫସଲ	କିସମ	ଅବଧି
ମୁଗ	ପି.ଡି.ଏମ୍-54	60-65
	ପି.ଡି.ଏମ୍-11	60-65
	ପି.ଡି.ଏମ୍-84-139 (ସମ୍ରାଟ୍)	60-65
	ଓ.ୟୁ.ଏମ୍011-5 (କାମଦେବ)	60-65
	ଏଚ୍.ୟୁ.ଏମ୍.-2	60-65
ବିରି	ସାରଳା	65-70
	ପନ୍ତ-ୟୁ-ଏମ୍-19	65-70
	ପନ୍ତ-ୟୁ-ଏମ୍-30	65-70
	ପନ୍ତ-ୟୁ-ଏମ୍-26	65-70

- ଏକର ପ୍ରତି ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ପାଇଁ 10 କିଗ୍ରା ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ଶେଷ ଓଡ ଚାଷ ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି 2 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ସଢା ଗୋବର ଖତ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ପାଇଁ 8 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 16 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 8 କିଗ୍ରା ପଟାସ ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ବିହନକୁ 2 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ ବା 3 ଗ୍ରାମ୍ ଥିରାମ୍ ରେ ଗୋଳାଇ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ବିହନ ବିଶୋଧନ କରିବାର 7 ଦିନ ପରେ ବୀଜାଣୁ କଲଚରରେ ଉପଚାର କରନ୍ତୁ ।
- ଧାଡିକୁ ଧାଡି ବ୍ୟବଧାନ 25 ସେମି ରଖି ବିହନ ବୁଣନ୍ତୁ ।
- ବୁଣିବାର 10 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଗଛ କୁ ଗଛ 10 ସେମି ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ଗଛକୁ ପତଳା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ମାଣ୍ଡିଆ

- ଅନୁମୋଦିତ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ଯଥା ଦିବ୍ୟସିଂହ, ନୀଳାଚଳ, ଗୋଦାବରୀ, ଶୁଭ୍ରା ଓ ଚିଲିକା ଆଦି ଚୟନ କରନ୍ତୁ ।
- ଏକର ପ୍ରତି 4 କିଗ୍ରା ବିହନକୁ ତଳଘରାରେ ବର୍ଗମିଟର ପ୍ରତି 2 କିଗ୍ରା ସଢା ଗୋବର ଖତ ସହିତ 10 ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ

ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଧାଡିକୁ ଧାଡି 10 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଣନ୍ତୁ ।

- ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ କିଗ୍ରା ପ୍ରତି 3 ଗ୍ରାମ୍ ଥିରାମ୍ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ ।
- 3 ସପ୍ତାହର ତଳିକୁ ଧାଡିକୁ ଧାଡି 20 ସେମି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ 10 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଅନ୍ତୁ ।
- ମାଟି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ଭିତ୍ତିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ମାଟି ପରୀକ୍ଷା ହୋଇ ନଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି 24 12 12 (ମଧ୍ୟମ କିସମ) ଓ 16 12 10 (ସଆଳ କିସମ) ଅନୁପାତରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ରୋଇବା ସମୟରେ ଅଧା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରକୁ ରୋଇବାର 3 ସପ୍ତାହ ପରେ କୋଡାଖୁସା କରି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- 3 ସପ୍ତାହ ମାଣ୍ଡିଆ ତଳିକୁ ଧାଡିକୁ ଧାଡି 20 ସେମି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ 10 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଅନ୍ତୁ ।
- ମାଟି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ଭିତ୍ତିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ମାଟି ପରୀକ୍ଷା ହୋଇ ନଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି 24 12 12 (ମଧ୍ୟମ କିସମ) ଓ 16 12 10 (ସଅଳ କିସମ) ଅନୁପାତରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ରୋଇବା ସମୟରେ ଅଧା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ସହିତ ସମସ୍ତ ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଅବଶିଷ୍ଟ 50 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରକୁ ରୋଇବାର 3 ସପ୍ତାହ ପରେ କୋଡୋଖୁସା କରି ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଗହମ

- କାଣ୍ଡ ବିନ୍ଧା ପୋକର ଆକ୍ରମଣ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି 400 ମିଲି କିମ୍ବା ପ୍ରୋଫେନୋଫସ କିମ୍ବା ଫିପ୍ରୋନିଲ୍ 5 ଏଫ.ଏସ୍ , ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ରାଶି

- ଫେବୃଆରୀ ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ରାଶି ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । ଏପରି କଲେ ଅମଳ ବେଳେ ଅଦିନିଆ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଉନ୍ନତ ବିହନ କିସମ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।

ବିହନ	ରଙ୍ଗ	ଅମଳ ସମୟ (ଦିନରେ)	ଅମଳ କ୍ଷମତା (ଏକର ପ୍ରତି କୁଇଣ୍ଟାଲରେ)
ଉମା	ଈଷତ୍ ଧଳା	70	4.0
କାଳିକା	କଳା	80-85	4.0
ନିରମଳା	ଧଳା	70-75	4.0-4.5
ପ୍ରାଚୀ	କଳା	75-80	4.5-6.0
ଉଷା	ବିସ୍କୁଟ୍ ରଙ୍ଗ	70-75	4-5

- ଜମିକୁ ପଟାଳୀ ରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଖରାଦିନିଆ ଚାଷ ପାଇଁ ପାଣି ମଡାଇବା ସୁବିଧାଜନକ ହେବ ।

ରବି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ-

- ଫୁଲ ଫୁଟିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଜଳ ସେଚନ କରନ୍ତୁ |
- ଏକ ସଫା କନା ଦ୍ୱାରା କୃତ୍ରିମ ଉପାୟରେ ପ୍ରତି ଫୁଲକୁ ପୋଛି ପରାଗ ସଙ୍ଗମ କରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |

ଖରାଟିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ

- ବର୍ତ୍ତମାନ ତାପମାତ୍ରା ବଢୁଥିବାରୁ ଜାନୁଆରୀ 15 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଖରାଟିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଲଗାଇବା କାମ ଶେଷ କରନ୍ତୁ |
- ଅନୁମୋଦିତ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିମ୍ବା ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ବିହନ ଚୟନ କରନ୍ତୁ | ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ମୋର୍ଡେନ୍, ଇସି 69874, ଇସି 68414, ଇସି 68415 ଓ ସଙ୍କର ଜାତୀୟ କିସମ ପି ଏ ସି 36, କେ ବି ଏସ୍,ଏଚ୍ 1, ଏମ୍ ଏସ୍ ଏଫ୍ 17, ଓ ଜ୍ୱାଳାମୁଖୀ
- ଏକର ପ୍ରତି ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ପାଇଁ 4 କିଗ୍ରା ଏବଂ ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ପାଇଁ 2 କିଗ୍ରା ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ |
- ଶେଷ ଓଡ ଚାଷ ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି 2 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ସଢା ଗୋବର ଖତ ଦିଅନ୍ତୁ |ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ପାଇଁ 6 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 16 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 12 କିଗ୍ରା ପଟାସ ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ପାଇଁ ଏହାର ଦୁଇ ଗୁଣ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ସିଙ୍ଗଲ ସୁପର ଫସଫେଟ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ତୈଳ ଅମଳ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ |
- ଫସଲରେ ତୈଳ ଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 100 କିଗ୍ରା ଜିପସମ୍ ଓ 4 କିଗ୍ରା ବୋରକ୍ସ ଓ କିଛି ଖତ ମୂଳ ସାର କହିତ ମିଶାଇ ଦାଡିରେ 3 ଇଞ୍ଚ ଗଭୀରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |

- ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ବିହନକୁ 2 ଗ୍ରାମ୍ ଗାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମରେ ଗୋଳାଇ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ | ଝାଉଁଳା ରୋଗକୁ ଦୁରେଇବାପାଇଁ ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ବିହନକୁ 4 ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଦ୍ଵାରା ବିହନ ଉପଚାର କରନ୍ତୁ |
- ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ 10-12 ଘଣ୍ଟା ଭିଜାଇ ବୁଣିଲେ ଭଲ ଗଜା ହୋଇଥାଏ | ପାଣଇରୁ ଛାଣିବା ପରେ ଏକର ପ୍ରତି 600 ଗ୍ରାମ୍ ପିଏସବି ଜୈବିକ ସାର ବିହନ ମଞ୍ଜିରେ ଗୋଳାନ୍ତୁ |
- ଧାଡିକୁ ଧାଡି ବ୍ୟବଧାନ-ମଟାଳ ମାଟି 60 x 30 ସେମି ଓ ଦୋରସା ମାଟି 45 x 30 ସେମି
- ମଞ୍ଜି ଲଗାଇବା ପରଦିନ ଏକର ପ୍ରତି 1 କିଗ୍ରା ଆଲାକ୍ଲୋରକୁ 200 ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ | ଏହାଦ୍ଵାରା ଅନାବନା ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇଥାଏ |

ଆଖୁଚାଷ

- ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଖୁ ଲଗାଯାଇପାରିବ | ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁମୋଦିତ କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ |

ବିହନ ନିର୍ବାଚନ

1. ଆଠ ମାସିଆ ରୋଗ ପୋକ ଲାଗିନଥିବା ଆଖୁ ବିହବ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ |
2. ଯଦି ଆଖୁ ଫସଲ 8 ମାସରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ , ତେବେ, ଆଖୁ ଗଛର ଦୁଇ –ତୃତୀୟାଂଶକୁ ବିହନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ |
3. ସଅଳ କିସମ (10 ମାସ)-ସିଓ- 607, ସିଓ 6907, ସିଓ 7508, ସିଓ 87263, ସିଓ 89085 ଓ ସିଓ 90017

ମଧ୍ୟମ –ବିଳମ୍ବ କିସମ- ସିଓ 7219, ସିଓ 87044 (ଉତ୍ତରା), ସିଓ 86032 (ନୟନା), ସିଓ 62175, ସିଓ 740 ଓ ସିଓ 8021

ବିହନ ବିଶୋଧନ

- 100 ଲିଟର ପାଣିରେ 150ଗ୍ରାମ୍ ବାଭିଷ୍ଟନ୍ 200 ମିଲି କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍, ଓ 1 କିଗ୍ରା ୟୁରିଆ କୁ ମିଶାଇ ଏକ ଦ୍ରବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ | ବିହନକୁ ଏହି ଦ୍ରବଣରେ 15 ରୁ 30 ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଡାଇ ରଖନ୍ତୁ | ତା ପରେ ବିହନକୁ ବାହାର କରି ଜମିରେ ଲଗାନ୍ତୁ | ଏହାଦ୍ଵାରା ଆଖୁରେ ନାଲି ସଢା ରୋଗ ହେବ ନାହିଁ | ଏବଂ ଭଲ ଗଜା ମଧ୍ୟ ହେବ |

ମନ୍ଦା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଖୁ ଚାଷ

- ମନ୍ଦା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଖୁ ଚାଷ ନିଗିଡା, ନିଶ୍ଚିତ ଜଳସେଚିତ ମଧ୍ୟମ କିସମ ଜମିରେ କରନ୍ତୁ |
- ଏକ ଫୁଟ ଲମ୍ବ, ଏକ ଫୁଟ ଓସାର ଓ ଏକ ଫୁଟ ଗଭୀରର ମନ୍ଦା ଖୋଳନ୍ତୁ | ମନ୍ଦାକୁ ମନ୍ଦା ଅଢେଇ ଫୁଟ ଓ ଧାଡିକୁ ଧାଡି ତିନି ଫୁଟ ବ୍ୟବଧାନ ରଖନ୍ତୁ | ଡେରିରେ ଲଗାଇଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପରେ) ବ୍ୟବଧାନ କମ୍ କରନ୍ତୁ |
- ପ୍ରତି ମନ୍ଦାର ଅଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖତ ଓ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟିର ମିଶ୍ରଣରେ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ | ପ୍ରତି ମନ୍ଦାରେ 15 ଗ୍ରାମ୍ ଡିଏପି ସାର ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାଟିରେ ଭଲ ଭାବରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ପ୍ରତି ମନ୍ଦାରେ ତିନୋଟି କରି ଏକ ଆଖି ବିଶିଷ୍ଟ ଆଖୁଟଦଜକ ଖଣ୍ଡ ଲଗାଇ ଅଳ୍ପ ମାଟି ଘୋଡାଇ ଝରା ସାହାଯ୍ୟରେ ସିଞ୍ଚା ପାଣି ଦିଅନ୍ତୁ |
- ସୁବିଧା ଥିଲେ ତଳିଘରାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆଖୁଚାରା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ |
- ଉଇ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଗୁଣ୍ଡ କିମ୍ବା ତରଳ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ମନ୍ଦାରେ ମଡା ପାଣି ନ ଦେଇ ସିଞ୍ଚାପାଣି ଦିଅନ୍ତୁ |
- 30 ରୁ 45 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଘାସ ବାଛି ମନ୍ଦା ପିଛା 15 ଗ୍ରାମ୍ ୟୁରିଆ ଓ 10 ଗ୍ରାମ୍ ପଟାସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ସେହିପରି 60 ଦିନରେ ଓ 100 ଦିନରେ ମନ୍ଦାପିଛା 10 ଗ୍ରାମ୍ ଲେଖାଏଁ ୟୁରିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ଶେଷ ଥର ସାର ପ୍ରୟୋଗ ପରେ ସମସ୍ତ ମନ୍ଦାକୁ ମାଟିଦ୍ଵାରା ଘୋଡାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |

ମନ୍ଦାଚାଷର ଉପକାର

- ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଖୁ ଲଗାଇଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିକୁ ଚାଷ କରିବାକୁ ପଡେ ନାହିଁ |
- ସାଧାରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏକର ପ୍ରତି 4 ଟନ୍ ବିହନ ଲାଗୁଥିବା ବେଳେ ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ 1 ଟନ୍ ଲାଗେ |
- ପ୍ରାୟ 90 ପ୍ରତିଶତ ଗଜା ବାହାରେ |
- ସାଧରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଚାଷ କଲେ ଏକର ପ୍ରତି 60 ଟନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମଳ ମିଳି ପାରିବ |
- ଦୁଇ ଥରରୁ ଅଧିକ ଥର ମୂଳି ଫସଲ ନିଆଯାଇପାରିବ |

ଆଖୁର ଯତ୍ନ

- ମୂଳି ଆଖୁ 30 ରୁ 45 ଦିନର ହୋଇଗଲେ ଏକର ପ୍ରତି 40 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |

- ➢ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରକୁ ୟୁରିଆ ସାର ହିସାବରେ ବ୍ୟବହାର କଲେ ୟୁରିଆ ସହିତ ନିମ ପିଡିଆ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ (100 କିଗ୍ରା ୟୁରିଆ ସହିତ 20 କିଗ୍ରା ନିମ ପିଡିଆ କିମ୍ବା 50 କିଗ୍ରା ୟୁରିଆ ସହିତ 400 ଗ୍ରାମ୍ ନିମିନକୁ ମିଶାଇବାକୁ ପଡିଥାଏ |
- ➢ ରାସାୟନିକ ସାର ବ୍ୟବହାର ଜନିତ ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଇବାକୁ ଜୈବିକ ସାର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ |ତେଣୁ 5 କିଗ୍ରା ଆଜୋସ୍ପିରିଲମ୍ ସହିତ 500 କିଗ୍ରା ଗୁଣ୍ଡ ଗୋବର ଖତ ସହିତ ମିଶାଇ ଆଖୁ ଲଗାଇବାର 30 ଦିନରେ ଥରେ ଓ 60 ଦିନରେ ଆଉ ଥରେ ଆଖୁ ଗଛ ମୂଳରେ ଦିଅନ୍ତୁ |

ଖ. ଉଦ୍ୟାନ ଫସଲ

ଆଳୁ

- ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମଳ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସି ଯାଇଛି |
- ଆଗକୁ ବର୍ଷା ଥିବାରୁ ପାଚଳ ଆଳୁକୁ ଜମିରେ ନରଖି ଯଥା ଶୀଘ୍ର ଅମଳ କରନ୍ତୁ |
- ଆଳୁ ଅମଳ ପରେ ଆଳୁ ବିହନ ପାଇଁ ପଚା, କଟା ଆଳୁ ସବୁ ବାଛି ଭଲ ଆଳୁ ରଖନ୍ତୁ | ସେଥିରୁ 25 ରୁ 30 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ଆଳୁ ସବୁ ବାଛି ସଫା ପାଣିରେ ଧୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ |ତାପରେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 30 ଗ୍ରାମ୍ ବୋରିକ୍ ଅମ୍ଳ ମିଶାଇ ବିହନ ଆଳୁ ଗୁଡିକୁ 30 ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଭଜାଇ ତାକୁ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଅଖା ମୁଣାରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଶୀତଳ ଭଣ୍ଡାରରେ 4 ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିଅସ୍ ରେ ରଖନ୍ତୁ |

ରଜନୀଗନ୍ଧା

- ରଜନୀଗନ୍ଧା ଫେବୃଆରୀରୁ ମେ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଗାଯାଏ | କୋଲକାତା ସିଙ୍ଗଲ୍, ଶ୍ରୀଙ୍ଗାର, କୋଏମ୍ବାଟୁର ସିଙ୍ଗଲ ଓ ସୁହାସିନି (ଡବଲ) ଆଦି କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ |
- ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦିତ ସାରର (ଏକର ପ୍ରତି 80 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 80 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ ଓ 80 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର) ର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଓ ସବୁତକ ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ଏକର ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ 40,000 କନ୍ଦା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ | କନ୍ଦା ଗୁଡିକ 2.5 ସେମି ବ୍ୟାସ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଦରକାର | ଶୀତଳ ଭଣ୍ଡାରରେ 4-5 କିଗ୍ରା ସେଲସିଅସରେ ରହିଥିବା କନ୍ଦା ଗୁଡିକ ଭଲ ଗଜା ହୋଇଥାଏ |
- ସୂତ୍ରଜୀବପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏକର ପ୍ରତି 160 କିଗ୍ରା ନିମ୍ବପିଡିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- କନ୍ଦା ଗୁଡିକୁ ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଚେରଗୁଡିକୁ କାଟିଦିଅନ୍ତୁ | ଧାଡିକୁ ଧାଡି 30 ସେମି କନ୍ଦାକୁ କନ୍ଦାକୁ 30 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଲଗାନ୍ତୁ |

ଗେଣ୍ଡୁ ଫୁଲ

- ଗେଣ୍ଡୁ ଗଛରେ ନାଲିବୁଢିଆଣୀ (ଅଷ୍ଟପଦୀ) ର ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 1 କିଗ୍ରା ସଲଫର ସେଚିତ ଗୁଣ୍ଡ କିମ୍ବା 600 ମିଲି ଡାଇକୋଫଲ ସ୍ପ୍ରେ କରନ୍ତୁ | ସଂବାଳୁଆ ଜାତୀୟ କଢଖିଆ ପୋକକୁ ଦମନ କରିବାପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 400 ମିଲି ଏଣ୍ଡୋସଲଫାନ୍ ସ୍ପ୍ରେ କରନ୍ତୁ | ସ୍ପ୍ରେ କରିବା ସମୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ଯେପରି କାଣ୍ଡ, ଫୁଲ, ପତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ ଭିଜି ଔଷଧ ମିଶ୍ରିତ ଜଳ ତଳକୁ ବୁନ୍ଦା ବୁନ୍ଦା ହୋଇ ଖସିବ |
- ଆଗରୁ ଖରାଟିଆ ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ ତଳିପକାଇନଥିଲେ ତଳି ପକାନ୍ତୁ |
- ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କମଳା ରଙ୍ଗର ସିରାକୋଲା କିସମ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ |
- ତଳିଘରାରେ ଧାଡିକୁ ଧାଡି 5 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ବିହନକୁ 1 ସେମି ଗଭୀରରେ ବୁଣନ୍ତୁ | ଅତ୍ୟଧିକ ତାପମାତ୍ରାରୁ ରକ୍ଷାପାଇବାପାଇଁ ତଳିଘରାରେ ନଡା ଘୋଡାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଏକରକୁ 350 ରୁ 400 ଗ୍ରାମ୍ ମଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକ |

ସେବତୀ

- ସେବତୀ ଗଛରେ ଫୁଲ ଆସିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମୂଳରେ ପୁଆ ବାହାରିଲେ ସେଗୁଡିକୁ ବାହାର କରି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଫୁଲ ସରିବା ପରେ ବାହାରୁଥିବା ପୁଅ ଗୁଡିକୁ ମାଆ ଗଛ ରୁପେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ|
- ମେଘୁଆପାଗ ଯୋଗୁଁ ସେବତୀର ଜଉପୋକ ଲାଗୁବାର ଦେଖାଗଲେ, ଏହାର ଦମନ ପାଇଁଏକର ପ୍ରତି 400ମିଲି ମେଟାସିଷ୍ଟକ୍ସ କିମ୍ବା ଡାଇମେଥୋଏଟ୍ 200 ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପିଆଜ

- ➢ ପିଆଜର ପତ୍ର ପାଡା ସହ ଆଞ୍ଜୁଡା ଦାଗ ଦେଖାଦେଲେ ପତ୍ର ଉକୁଣି ଲାଗିବାର ଜଣାଯାଏ | ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 100 ଗ୍ରାମ୍ ଥୟାମେଥୋକଜାମ୍ କିମ୍ବା 400 ମିଲି ଡାଇମେଥୋଏଟ୍ ସ୍ପ୍ରେ କରନ୍ତୁ |

ପନିପରିବା

କୋବି ଜାତୀୟ ଫସଲ

- ଯେଉଁ ଫୁଲକୋବିର ଫୁଲ ଅମଳ ହୋଇଯିବା ଆକାରର ହୋଇଯାଇଛି ତାହାକୁ ଅମଳ କରିଦିଅନ୍ତୁ |
- ବନ୍ଧାକୋବି, ଫୁଲକୋବି, ଓଲୋକୋବି ଆଦି ଫସଲରେ ପତ୍ରଖିଆ ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି | ଏହି ପୋକର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ମି.ଲି. ଫିପ୍ରୋନିଲ୍ ୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୧.୫ ଗ୍ରାମ୍ କାରଟାପ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୫୦% ଏସ୍.ପି. କିମ୍ବା ୦.୪ ମି.ଲି. ସ୍ପିନୋସାଡ୍ ୪୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୦.୪ ମି.ଲି. ଫ୍ଲୁବେଣ୍ଡିଆମାଇଡ୍ ୩୯.୩୫% ଏସ୍.ସି. ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର କୀଟନାଶକ ମିଶ୍ରଣ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |
- କୋବି ଫସଲରେ କଳାସଢ଼ା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨.୫ ମି.ଲି. କାସୁଗାମାଇସିନ୍ ୩% ଏସ୍.ଏଲ୍. ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ଫିମ୍ପିନାଶକ ମିଶ୍ରଣ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |
- କୋବି ଫସଲରେ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ଜନିତ ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ କ୍ଲୋରୋଥାଲୋନିଲ୍ ୭୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ଗ୍ରାମ୍ ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ଫିମ୍ପିନାଶକ ଦ୍ରବଣ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |

ବାଇଗଣ / ବିଲାତି ବାଇଗଣ

- ବାଇଗଣ ଓ ବିଲାତି ବାଇଗଣର ଝାଉଁଳା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୧.୫ ଗ୍ରାମ୍ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଟୋସାଇକ୍ଲିନ୍ + ୩ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସି କ୍ଲୋରାଇଡ୍ ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ଘୋଳ ମୂଳକୁ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |
- ବାଇଗଣ ଫସଲରେ ଫଳପଚା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୧୨% + ମାନକୋଜେବ୍ ୬୩% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ଫିମ୍ପିନାଶକ ମିଶ୍ରଣ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |

ଲଙ୍କାମରିଚ

- ଲଙ୍କା ମରିଚ ଫସଲରେ ଉତ୍ତାପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲେ ଥ୍ରିପସ୍ ଓ ଅଷ୍ଟପଦୀ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି | ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୦.୩ ଗ୍ରାମ୍ ଏସିଟାମିପ୍ରିଡ୍ କିମ୍ବା ୨ ମି.ଲି ଫେନପାଇରୋକ୍ସିମେଟ୍ ୫% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୧ ମି.ଲି. ଆବାମେକ୍ଟିନ୍ ୧.୯% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୧ ମି.ଲି. ସ୍ପାଇରୋମେସିଫେନ୍ ୨୨.୯% ଏସ୍.ସି. ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ଘୋଳ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |

ବିନ୍ / ଶିମ୍ବ

- ସର୍କୋସ୍ପୋରା ଜନିତ ପତ୍ରପୋଡା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ମି.ଲି. ଡାଇଫେନୋକୋନାଜୋଲ୍ ୨୫% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୨ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୧୨% + ମାନକୋଜେବ୍ ୬୩% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ମିଶ୍ରଣ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |

ଫଳ ଜାତୀୟ ଫସଲ

କଦଳୀ

- କବକ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗର ଦମନ ପାଇଁ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛକୁ ଉପାଡି ପୋଡି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ମୂଳକୁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଗଛ ମୂଳରେ 5 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ପୁଡିଆ କରି ରଖିଦିଅନ୍ତୁ l
- ପତ୍ରଦାଗ ରୋଗର ଦମନ ପାଇଁ ଶତକଡା 0.05 ଭାଗ ପ୍ରୋପିକୋନାଜଲ୍ ସହିତ କେତେ ବୁନ୍ଦା ଟିପଲ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ l
- କଦଳୀରେ ଜଉପୋକ ଦେଖାଗଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ମିଲି ଡାଇମେଥୋଏଟ୍ ପ୍ରତି ପତ୍ରକୋଣରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ l
- ସୂତ୍ରଜୀବ ଦ୍ଵାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ କଦଳୀ ଗଛ ଛୋଟ ହେବା ସହିତ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ବି କମି ଯାଇଥାଏ l ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଗଛ ମୂଳରେ 30 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବୋଫୁରାନ୍ କିମ୍ବା 500 ଗ୍ରାମ୍ ନିମ ପିଡିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ l
- ସିଗାଟୋକା ପତ୍ରଦାଗ ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୨ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୧୨% + ମାନକୋଜେବ୍ ୬୩% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. କିମ୍ବା କ୍ଲୋରୋଥାଲୋନିଲ୍ ୭୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ମିଶାଇ ପତ୍ର ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |

ଅମୃତଭଣ୍ଡା

- ଦହିଆ ପୋକ ଓ ଜଉପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ୦.୩ ମି.ଲି. ଇମିଡାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ୍ ୧୭.୮% ଏସ୍.ଏଲ୍. କିମ୍ବା ୦.୩ ଗ୍ରାମ୍ ଥାୟୋମେଥୋକ୍ସାମ୍ ୨୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |

ନଡିଆ

- ନଡ଼ିଆର ନାଲି ଘୁଣି ପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ଗଣ୍ଡିରେ ହୋଇଥିବା କଣାରେ କାର୍ବୋଫ୍ୟୁରାନ୍ ୩% ଜି. + ବାଲି ୧:୧ ଅନୁପାତରେ ମିଶାଇ କଣାକୁ ମୁଦି ଦିଅନ୍ତୁ |

ଗଣ୍ଡାପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ନଡିଆ ବଗିଚା ପାଖରେ ଥିବା ଖତଗଦାକୁ ସଫା କରନ୍ତୁ ଓ କ୍ଲୋରପାଇରିଫସ୍ ୧.୫% ଗୁଣ୍ଡ ପକାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ |

ମହୁ ଚାଷ

- ❖ ମହୁମାଛି ପାଳନ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କମ୍ ଓ ପରିଶ୍ରମ ମଧ୍ୟ କମ୍ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ | ଏହାକୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ 15 ରୁ 20 ଟି ବାକ୍ସ ରଖିବା ଦରକାର | 2ଟି ବା 3ଟି ବାକ୍ସରେ ମହୁମାଛି ରଖିଲେ ନିଜର ଦରକାର ମୁତାବକ ମହୁ ମିଳି ପ୍ରାୟ 1000 ଟଙ୍କା ଲାଭ ମିଳିଥାଏ |
- ❖ ମହୁ ଚାଷ ପାଇଁ ମହୁବାକ୍ସ, କୁଇନ୍ ଗେଟ୍, ସ୍ମୋକ ବା ଧୂଆଁ ଦେବା ଯନ୍ତ୍ର, ଏକ୍ସଟ୍ରାକ୍ଟର, ଓ ଫ୍ରେମ୍ ଆଦି ଜିନିଷ ଦରକାର ହୋଇଥାଏ |
- ❖ ମହୁଚାଷ ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ ସାତଫେଣିଆ ମାଛିଙ୍କୁ ପାଳନ କରାଯାଏ |
- ❖ ମହୁମାଛି ବର୍ଷର ସବୁ ସମୟରେ ସକ୍ରୀୟ ରହନ୍ତି | ବର୍ତ୍ତମାନ ସୋରିଷ, ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ, ଗୋଲାପ, ଜିନିଆ, ସେବତି,ଗେଣ୍ଡୁ ଆଦି ଫୁଲ ଫୁଟୁଥିବାରୁ ମହୁମାଛି ମାନେ ସହଜରେ ମହୁ ଓ ରେଣୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଆନ୍ତି |
- ❖ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ବାକ୍ସ ଫିଟାଇ ଫେଣା ସହ ଫ୍ରେମ କୁ ଚେକି ଦିଅନ୍ତୁ | ଲାଗିଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଫେଣାକୁ କାଟି ଅଲଗା କରନ୍ତୁ |
- ❖ ବାକ୍ସର ଉପରି ଭାଗକୁ ଘୋଡାଇ ରଖନ୍ତୁ | ବାକ୍ସର ଭିତର ବାହାର ସଫା ରଖନ୍ତୁ ଓ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଜୀବଙ୍କ ଠାରୁ ନିରାପଦ ସ୍ଥାନରେ ରଖନ୍ତୁ, ଧୂଆଁ ନବାଜିବା ପାଇଁ ସତର୍କ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ |

ପଶୁ ସମ୍ପଦ

- ➢ ସମସ୍ତ ଗୃହପାଳିତ ପ୍ରାଣୀ ଯଥା – ଗୋରୁ, ମଇଁଷି, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର ନିୟମିତ ମଳ ପରୀକ୍ଷା ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ କରାଇ ବ୍ଲକ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସାଧିକାରୀ / ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକ / ପ୍ରାଣୀଧନ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ କୃମି ଔଷଧ ଖୁଆନ୍ତୁ ।
- ➢ ରୋଗ ଆରମ୍ଭ ହେବା ମାତ୍ରେ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶକରି ତୁରନ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗ ନ ହେବା ପାଇଁ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତିଷେଧକ ଟୀକା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ବାଛୁରୀଙ୍କୁ ବଜବଜିଆ ଟୀକା ଏବଂ ଗୋରୁଗାଈଙ୍କୁ ସାହାଣା ଟୀକା ପ୍ରଦାନ କରାନ୍ତୁ ।
- ➢ ଗୋରୁଗାଈଙ୍କୁ ପ୍ରତି ୬ ମାସରେ ଥରେ ଫାଟୁଆ ଟୀକା ପ୍ରଦାନ କରାନ୍ତୁ ।
- ➢ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟାନୁସାରେ କୁକୁଡ଼ାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଷେଧକ ଟୀକା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ଗୁହାଳ ବା କୁକୁଡ଼ା ଘରର ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ➢ ମୃତ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଏଣେ ତେଣେ ନ ପକାଇ ଗଭୀର ଗାତ ଖୋଳି ଚୁନ ଦେଇ ପୋତି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ➢ ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ରୋଗର ମହାମାରୀ ଦେଖାଦିଏ, ତେବେ ନିକଟସ୍ଥ ବ୍ଲକ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ / ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ସହିତ ତୁରନ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ପ୍ରତିଷେଧକ ଟୀକା ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ କୃମି ଔଷଧ ଖୁଆଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ରଖନ୍ତୁ ।
- ➢ ବନ୍ୟା, ବାତ୍ୟା ଓ ବଜ୍ରପାତ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ସମୟରେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ସବୁଦିନିଆ ଘାସଚାଷ କରି ଗାଈ, ମଇଁଷି ମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ଏହାଦ୍ୱାରା ଦାନା ପାଇଂ ହେଉଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଇପାରିବେ ।
- ➢ ସମସ୍ତ ଗୃହପାଳିତ ପ୍ରାଣୀ ଯଥା ଗାଈ, ମଇଁଷି, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ଇତ୍ୟାଦିର ବୀମାକରଣ କରାଇ ନିଅନ୍ତୁ ।
- ➢ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରାମର୍ଶ ଓ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ପ୍ରାଣୀଚିକିତ୍ସା ସେବା **MVU** ର ସାହାଯ୍ୟ ନିଅନ୍ତୁ ।

ମାଛ ଚାଷ

- ❁ ବୀଜାଣୁ ଜନିତ ଗାଲି ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ମାଛ ଭଲ ଭାବରେ ପହଁରି ପାରେ ନାହିଁ | କୂଳକୁ ଆସି ବାଡେଇହୁଏ ଗାଲି ଛିଡିଯାଏ ଏ ସେଥା ପଡିଯାଏ| ଆକ୍ରାନ୍ତ ମାଛକୁ 30 ପିପିଟି ଲୁଣପାଣିରେ 4 ମିନିଟ ବୁଡାଇ ପୋଖରୀରେ ଛାଡିଲେ ରୋଗ ଭଲ ହୋଇଯିବ ଓ ଏହା ବ୍ୟତିତ ପ୍ରତି ଏକର ମିଟର ପୋଖରୀ ପାଣିରେ 40 କିଗ୍ରା କର୍ବୋନେଟ୍ ଚୁନ ଓ ଆୟୋଡିନ୍ ଦ୍ରବଣ ଯୁକ୍ତ ଔଷଧ ଆବଶ୍ୟକ ମୁତାବକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ|

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

- ➢ କୃଷି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିନା ଦେୟରେ କିଷାନ୍ କଲ୍ କେନ୍ଦ୍ରର 1551 ନମ୍ବରକୁ ଫୋନ୍ କରନ୍ତୁ |
- ➢ ଘରର ବାଡିରେ ଉନ୍ନତ କିସମର ଅଣ୍ଡାଦିଆ କୁକୁଡା ପାଳନ୍ତୁ I
- ➢ **ଫସଲ ବୀମା ନିଶ୍ଚିତ ପକ୍ଷେ କରନ୍ତୁ |**

ଅନୁପମା ବଳିୟାରସିଂହ
ନୋଡାଲ୍ ଅଫିସର,
ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା,ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି